

2016 m. pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo užduotis

GIMTOJI KALBA (LENKŲ)

JĘZYK POLSKI

Rašymas

Wypracowanie

Pagrindinė sesija

6 maja 2016 roku

Czas trwania – 2 godz. 30 min.

WSKAZÓWKI:

- Podane są propozycje 3 różnych prac pisemnych. Możliwe do wyboru wypracowania różnią się nie tylko tematem, lecz również formą gatunkową. Sam **wyberz** sobie **jeden wariant** wypracowania (zadanie 1., 2. lub 3.).
- Podczas pisania wypracowania zwróć uwagę na obowiązujące elementy, wyróżnione pogrubionym drukiem. Przestrzegaj tematu oraz wymagań formalnych dotyczących wybranej formy gatunkowej tekstu.
- Kartki papieru do pisania na brudno i na czysto muszą być opatrzone pieczęcią szkoły. Na pierwszej stronie napisz swoje imię, nazwisko i temat wypracowania. Objętość pracy: 1–1,5 strony A4 (250–350 wyrazów). Zaznacz kreską granicę 250 wyrazów.
- Pisz czytelnie wiecznym piórem lub długopisem (kolor atramentu lub wkładu – ciemnoniebieski).
- Nie używaj korektora.
- Po zakończeniu pracy (lub po upływie czasu) oddaj komisji brudnopis i czystopis.

Powodzenia!

Zadanie 1.

Ks. Jan Twardowski

PATYKI I PATYCZKI

Pewnego letniego wieczoru ukazał się na schodach dym. Czuć było spaleniżnę. Ktoś krzyknął głoŝno jak przez tubę: – Pożar! Kaźdy zaczął ratować to, co uważał dla siebie za najdroźsze, i biegł z tym na podwórze.

Chuda, długa pani wyniosła klatkę, a w niej papuźki-nierozłączki. Utleniona¹ fryzjerka przyciskała do siebie brązowe norkowe futro z ogonkami. Student taternik² uratował koszyk pełen górskich kamieni – czarnych w białe łatki i szaroróżowych w błyszczące gwiazdki krzemienia. Pani poetka trzymała w ręku porcelanową lampę malowaną w czerwone maki, a jej przyjaciółka, wytworna dama, miała przewieszony na rękę kapelus z różową woalką w białe kropki. Starszy siwy cyrkowiec tulił obu rękoma biały wysoki cylinder. Jego sąsiad masażysta, przeraźony, wciągał drugie spodnie z wiszącymi szelkami. Dwie babcie ocaliły rozsypując się słomiankę spod swoich drzwi. Zdenerwowany profesor prznosił spokojnego żółwia. Narzeczony wyniósł na plecach ciotkę narzeczonej.

Mnie jednak przypomina się mały chłopiec, który wpadł wówczas do zadymionego domu, żeby uratować najcenniejsze rzeczy. Nie bał się, bo zrobił sobie z chustki do nosa maskę przeciwgazową. Szybko wyciągnął zza kredensu ukochane patyki i patyczki. Oczy błyszczwały mu ze szczęścia. Ocalił swój skarb.

Kaźdy człowiek chce ocalić od zniszczenia przedmioty, do których jest przywiązany i które mają dla niego jakąś wartość. Po przeczytaniu utworu ks. J. Twardowskiego zastanów się, **co sprawia, że pewne przedmioty mają dla poszczególnych ludzi dużą wartość.**

Napisz rozprawkę na temat:

Kaźdy ma swoje „patyki i patyczki”.

W rozprawce podaj 2–3 argumenty uzasadniające i przykłady ilustrujące Twoją opinię: pomyśl, **co chciałby** w sytuacji zagrożenia **ocalić wybrany przez Ciebie bohater literacki** i czym to można uzasadnić. Zastanów się i napisz również, **jakie przedmioty sam chciałbyś ocalić** od zniszczenia i co one dla Ciebie symbolizują, dlaczego znaczą tak wiele. Możesz przywołać też inne przykłady z życia.

FORMA WYPRACOWANIA – rozprawka.

TEMAT – *Kaźdy ma swoje „patyki i patyczki”.*

CEL – sformułowanie własnej opinii (tezy), dlaczego pewne przedmioty mają dla poszczególnych ludzi dużą wartość, uzasadnienie tezy i zilustrowanie jej na przykładach z literatury i z życia.

¹ *Utleniona* – blondynka, która sztucznie rozjaśniła sobie włosy.

² *Taternik* – miłośnik niebezpiecznych wspinaczek górskich.

Zadanie 2.

Więzy, które łączą twoją rodzinę, nie są więzami krwi, ale szacunku i radości, jakie wnosicie nawzajem do swojego życia.

Richard Bach

Na doskonały model rodziny składają się relacje, które kształtują się przez lata i za które każdy członek rodziny jest współodpowiedzialny.

Rozważ problem, w **jaki sposób możemy wzmocnić więzy rodzinne**. Sformułuj kolejno 2–3 najważniejsze według ciebie **zasady, którymi trzeba się kierować**, by dbać o ciepło wspólnego domu. Zilustruj je, przytaczając odpowiednie argumenty i przykłady z literatury i z życia.

Napisz rozprawkę na temat:

Jak każdy w rodzinie powinien dbać o ciepło wspólnego domu?

FORMA WYPRACOWANIA – rozprawka.

TEMAT – *Jak każdy w rodzinie powinien dbać o ciepło wspólnego domu?*

CEL – sformułowanie 2–3 zasad postępowania w rodzinie i ich uzasadnienie za pomocą argumentów oraz przykładów z literatury i z życia.

Zadanie 3.

Wymyśl **nowego bohatera, którego wprowadzisz do Twojego ulubionego utworu literackiego**. Pomyśl, w jaki sposób i w jakim momencie fabuły włączy się on do akcji. Zastanów się, jakie będzie miał cechy i jaką rolę odegra w utworze. W jaki sposób jego obecność zmieni rozwój akcji w tej książce i losy innych bohaterów.

Przebieg wydarzeń zapisz w formie **opowiadania z elementami charakterystyki**. Relacjonując rozmowę, staraj się używać mowy zależnej, a nie dialogu. Nadaj swojemu opowiadaniu **odpowiedni tytuł**.

FORMA WYPRACOWANIA – opowiadanie (z elementami charakterystyki).

CEL – przedstawienie ciągu zmyślonych wydarzeń, które zostaną wplecione w fabułę wybranego utworu literackiego, oraz charakterystyka zmyślonego bohatera literackiego.